

ਐਸਐਸ ਦੀਵਾਨ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਗਰੇਵਾਲ, ਜੇ.ਜੇ.

ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ,- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 231-ਡੀ.ਬੀ.

6 ਅਕਤੂਬਰ 1988

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1974 ਦਾ II)-S. 313— ਸ. 313 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ— ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ—ਕੀ ਇਕੱਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਆਈਮਿਨ ਅਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਸੀਪੀਡੀਈ ਦੇ ਐਸ. 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਜਾਂ ਇਕਬਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਅਜੇ ਵੀ ਇਸਤਰਾਸਾ ਧਿਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ।

(ਪੈਰਾ ੯)

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਸੀ ਅਗਰਵਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ, ਪਹਿਲਾ ਐਡੀ. ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਮਿਤੀ 20 ਮਾਰਚ, 1987 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ:-

ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ:-ਆਰਆਈ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ। 200 ਦੀ ਧਾਰਾ 452, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੋਰ RI ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ, ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ। 500 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ- 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਆਰ.ਆਈ. ਦੋਵੇਂ ਮੂਲ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਮ.ਐਲ ਮਰਚੀਆ, ਐਮਪੀ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੀ.ਐਸ.

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ. ਐਸ ਗਰੇਵਾਲ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਅਪੀਲ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 20 ਮਾਰਚ, 1987 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। 500 ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਪਾਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 452 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। 200 ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ। ਦੋਵੇਂ ਅਸਲ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਹਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(2) ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 1 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਰਾਤ 11 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਹਿਲਾ ਮੁਖਬਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਰਜਾਈ ਗੁਰਮੇਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਵੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਲਾਈਟ ਜਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਗੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਜੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦਾ ਚਾਚਾ ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਲੜਕਾ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਕੋਠੇ ਦੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਿਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਾਈਟ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਵੀਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਗੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਿਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਟਾਂ-ਰੋੜੇ ਸੁੱਟੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਬਹਾਲ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਦੜ ਨਾਲ ਲੈਸ ਮੁਲਜ਼ਮ, ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਸੌਲੀ, ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਡਾਂਗ ਨਾਲ ਲੈਸ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਡਾਂਗ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਗੇਟ ਨੇੜੇ ਆ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਪਿਰ ਨੂੰ ਝਗੜਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਸਵੇਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਿਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲਲਕਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ, ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੱਪੀ ਉਰਫ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਘਸੀਟ ਕੇ ਸੜਕ ਦੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੱਥੇ ਅਤੇ ਸਿਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਦੋ ਕਹੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੱਬੀ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਕਸੌਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫਰੈਕਚਰ ਹੋ ਗਈ। ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਕਸੌਲੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਡਾਂਗਾਂ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮੂੰਹ, ਲੱਤਾਂ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕੀਤੇ। ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਦੀ ਖੱਬੀ ਉਂਗਲ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਉਂਗਲੀ 'ਤੇ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਦੀ ਸੱਜੀ ਲੱਤ 'ਤੇ ਡਾਂਗ ਮਾਰੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਿਰ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ

ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੱਪੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਐਸ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ, ਜੇ.)

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਗੱਠਿਆ. ਰੌਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਸਮੇਤ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ ਡਬਲਯੂ ਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਕੁੱਕਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ 3.30 ਵਜੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਸਮੀ ਐਫਆਈਆਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 3.35 ਵਜੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਸਵੇਰੇ 7.30 ਵਜੇ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ। ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ, ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ

ਵਿੱਚ ਖਿੱਲਰੇ ਪਏ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਚਮਗਿੱਦੜਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ, ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਚਲਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) 11 ਇਰਿੰਜੂ ਦੀ ਆਟੋਆਟੋਪਸੀਟ ਨੇ 11 ਇਰਿੰਜੂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਿਰ ਅਤੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਜ਼ਖਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਅਤੇ, ਸੱਜੇ ਗਲੂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਚੀਰਾ ਵਾਲਾ ਜ਼ਖਮ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਘੱਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੱਡੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਸੀ।

(4) 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ, ਝੂਠੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੱਜੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਉਲਟੇ ਪਾਸਿਓਂ ਗੰਡਾਸੀ ਦੀ ਵਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਗੰਡਾਸੀ ਦੇ ਉਲਟੇ ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਵਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਸ. ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਝੂਠਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 16 ਜੂਨ 1986 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਰਸਮੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਡੀਡਬਲਯੂ-ਐਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਡਰਾਈਵਰ ਡੀਡਬਲਯੂ-3 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰ ਲਿਆ।

(5) ਦੋਸ਼ੀ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 1987 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 582 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇੱਕ ਹੀ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(6) ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਿਆ ਹੈ।

(7) ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਸ. ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਡਾ. ਟੀ.ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਲਗਭਗ 3.50 ਵਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਜਾਂ, ਇੱਕ ਸਖਤ ਸਿਰ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਰਗੜ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੱਜੀ ਗੱਲੂ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਸੱਟ 'ਚੋਂ ਇਕ ਸੱਟ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਮੁੰਦਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੱਜੀ ਗੱਲੂ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। X .75 ਸੈ.ਮੀ. ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੱਜੀ ਗੱਲੂ 'ਤੇ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਡਾ. ਅਗਰਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲੂ 'ਤੇ ਸੱਟ

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੈ-ਪੀੜਤ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟ ਸੱਜੇ ਗੋਡੇ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਸੱਟ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਟ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਾਏ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੱਖਰ ਖਾਤੇ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਗਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖੀ-ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ, ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ। ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੋਵੇਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.ਐਸ. ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਰਾਤ 11.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਕੁਦਰਤੀ, ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮਨਜੀਤ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ

ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੱਪੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਗਰੇਵਾਲ, ਜੇ.)

ਸਿੰਘ ਦੋਸ਼ੀ ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਉਹੀ ਇਕਸਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ , ਅਤੇ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

(9) ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਬਚਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ 11 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚਾਰ ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 21 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ-ਲੀਗਲ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਲਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਇਸ ਸੱਟ ਦੀ ਮਿਆਦ 4 ਤੋਂ 7 ਦਿਨ ਦੱਸੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਇਸ ਸੱਟ ਦੀ ਮਿਆਦ 4 ਤੋਂ 7 ਦਿਨ ਦੱਸੀ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਨੁਸਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਆਤਮ ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਟਾਂ-ਰੋੜੇ ਸੁੱਟੇ। ਸੱਟ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਹੱਦ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਸਾਈਡ ਐਮ ਗੰਡਾਸੀ ਤੋਂ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਹੱਦ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸੇ ਗੰਡਾਸੀ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਅਤੇ ਧੁੰਦਲੇ ਪਾਸੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਡਾਂਗ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਟ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਨਾਲ ਲੰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਗੱਲੂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ 'ਤੇ ਅਬਰੇਡ ਕੰਟਿਊਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੱਡੀ ਫਰੈਕਚਰ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਦੋ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਸੱਟਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ , ਜਦਕਿ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੱਟਾਂ ਲਾਉਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ , ਰਾਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। "ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹੋਏ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ 70 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੌਜਵਾਨ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਅਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਹਮਲਾਵਰ ਸੀ, ਜਦੋਂ, ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਅਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.ਐਸ. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਬਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਨੂੰ ਆਤਮ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਜੋ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਾਂ, ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸਤਰਾਸਾ ਧਿਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ।

(10) ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਾਨਲੇਵਾ ਮੌਤ 10! ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਸਿਰਫ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 325 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 452 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਮ ਚਾਰਜ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਦੇਸ਼ੀ 21 ਜੂਨ, 1986 ਤੋਂ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 325 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 452 ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੱਟੀ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਅਸਲ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 325 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੱਪੀ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। 2,000 ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 452 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਵੀ, ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਪੂਰਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜੇਕਰ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ 1987 ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰਬਰ 582 ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.
ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,
ਬਨਾਮ
ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ।- ਜਵਾਬਦਾਰ।
1968

ਨਿਯਮਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 185 | 1989

ਮਈ 1989

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908—ਐੱਸ. 149, ਓ. 6. ਆਰ.ਆਈ. 17- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਦਰ
'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ-ਮਾਲਕ